

Vei yw

I puk dk vf/kdkj vf/kfu; e ds vrxr Vei yw dk ueuk
%euyy 1½

1 ykd i kf/kdj .k ds mnns ;	jktLo ifj"kn m- iz ds v/khu dk; ky; }kjk fd; s x; s foUkh;
, oa l kekl; vfu; ferkvka dk mtkxj djukA
2 ykd i kf/kdj .k dk fe'ku@fotu	jktLo dk; ky; ds ys[kka dk vkfMV fd; k tkuk
3 ykd i kf/kdj .k dk l f{klr bfrgkl vlg
bl ds xBu dk i d x	'kl u }kjk l e; &l e; ij tkjh 'kl ukns k@ifj"kn vks k , oa
foHkxh; fn; s x; s fu; eka dk vuq kyu djuk
4 ykd i kf/kdj .k ds dUkD;	fofHku ys[kka dh tkpdj ifj"kn@'kl u ds foUkh; vfu; ferrkvla
l s voxr djuk
5 ykd i kf/kdj .k ds eq; NR;	jktLo foHkx ds dk; ky; ka ds ys[kka@; kst ukvka dk vkrfjd l Ei jh(k. kA
6 ykd i kf/kdj .k }kjk inUk l okvka dh l ph
, oa mudk l f{klr foj .k	'kl;
7 ykd i kf/kdj .k ds fofHku Lrjka ½ kl u]
funs kky;] {k=} ftyk] cykkl] vkfn½ ij
l xBukRed <kpk %tgk; ykxii gkA	e. Myh; Lrj ij l eLr fujh{k. k i =ka dk vrehdj .k
, oa l eLr foHkxka }kjk Hksth x; h vuq kyu vk[; k ij viuh l arfV
dj
jktLo ifj"kn m- iz vuqkx&14 ds Hksth tkuk
8 ykd i kf/kdj .k dh dk; h{krk c<kus grq
tu l g; kx dh vi fkk, a	'kl;
9 tu l g; kx l fuf' pr djus ds fy,
fof/k@0; oLFkA	'kl;
10 tu l okvka ds vuq/o. k , oa f'kd; rka
ds fujkdj .k dh 0; oLFkA	'kl;
11 eq; dk; ky; rFk fofHku Lrjka ij dk; ky; ka
ds irs %Ni ; k i rka dk tui nokj oxhdj .k
dj	eq; dk; ky; vk; Pr , oa l fpo jktLo ifj"kn m- iz vuqkx 14 y[kuA
e. Myh; dk; ky; vij vk; Pr foUk jktLo ifj"kn m- i- vkxjk e. My vkxjk
12 dk; ky; ds [kyus dk l e; A
dk; ky; ds an gkus dk l e; A	10 cts i kr-%
5 cts l k; %

Vešuvy 2½

vf/kdkfj ; ka vkšj depkfj ; ka dh 'kfä ; kšj , oa dÜkD;

1- Ńi ; k fuEu i k : i ij vf/kdkfj ; ka , oa depkfj ; ka dh 'kfä ; ka , oa dÜkD ; dk fooj . k mi yC/k dj k , A

i n dk uke	vij vk; Ør foÜk] jktLo ij f"kn] m- iz] vxj k e. My
'kfä ; kšj	1- depkfj ; ka dk vkdfLed vodk'k] LohNfr , oa i z kkl dh; depkfj ; ka dh xki uh; i fo"V] ij f"kn dks i f"kr djuk 2- 3-
	foÜk; 1- depkfj ; ka dk oru , oa HkÜks dk Hkqerku 2- 3-
dÜkD;	vl; 1- l eLr foÜk; vfu; ferrkvka dh t k p 2- 3- yškk l Ecl/kh vřHkyškk dk vkrfjd l ä jh{k.k} dj kuk vřj vui kyu vk[; k ij l Ľrřr djuk rřkk v/khuLFk depkfj ; ka ds l kjs dk; žyki dh l eh{k k djuk , oa ekxh'kU nuka

depkfj ; ka dk inuke

yškkdkj@l gk; d yškkdkj@

i z kkl dh;

'kU;

foÜk;

'kU;

vl;

l eLr jktLo yškk dk vkrfjd l ä jh{k.k}

dÜkD;

l eLr jktLo dk; ka dk vkrfjd l ä jh{k.k} , oa fujh{k.k} i =ka dk l dyu

i n dk uke

Vad , oa dfu" B fyid

i z kkl dh;

'kU;

foÜk;

'kU;

vl;

'kU;

dÜkD;

fujh{k.k} fj i kšj dk Vad . k dk; l , oa dk; kšj ; ds fořHkUu i ždkj ds i =ka dk Vad . k
dk; l

i n dk uke

pi jkl h

i z kkl dh;

'kU;

foÜk;

'kU;

vl;

'kU;

d'ũkũ; ys[kkny ds l kfk fofHkuu dk; kũy; kũ ds fujh{k.k vof/k ea jguk , oa Mkd forj .k dk dk; l

Yešuyy 3½

ŃR; kũ ds fuokũgu grqfu; e] fofu; e] vupsk] funf'kdk vlg vfhkys[k

- ykũd i kf/kdj .k vFkok ml ds vf/kdkfj; kũ , oa dfež kũ }kjk vi us ŃR; kũ ds fuokũgu ds fy, /kkfj r rFkk iz kx fd; s tkus okys fu; e] fofue;] vupsk funf'kdk vlg vfhkys[k dh l ph fuEu ik: i ij iLrŋ dj k, A ¼; g l puk i R; d vfhkys[k ds fy, i Fkd l s iLrŋ dj ½

vfhkys[k dk uke "kk l uknsk@i fj"knknk	vfhkys[k dk idkj funf'kdk fuEu ea l sfd l h , d idkj dkuu ½fu; e] fofu; e] vupsk] funf'kdk] vfhkys[k vũ; ½
vfhkys[k dk l f(klr i fjp; fu; e] fofu; e] vupsk] funf'kdk	'kk l u}kjk l e; & l e; ij tkjh vknsk foHkkx}kjk l e; & l e; ij tkjh vknsk i rk v/kh{k d jkt dh; epz k , oa ys[ku l kexhmi z
vlg vfhkys[k dh i fr dgk l s i ktr dj l d rsgũ \	foũkh; gLri fLrdk "kk l u }kjk tkjh fu; e l æg njHkk" k ----- ODI ----- b&ey----- vũ; -----
fu; e] fofu; e] vupsk] funf'kdk vlg vfhkys[k dh i fr dks i ktr vkus dk 'kũd ; fn dkbz gks	'kũ; 'kũ; 'kũ;

Yešuyy 4½

uhfr fu/kkũ .k o dk; kũo; u ds l Eclũ/k ea turk ; k tu&i fruf/k l s ijke'kz ds fy, cuk; h x; h 0; oLFkk dk foj .k

uhfr fu/kkũ .k grq

- D; k ykũd i kf/kdj .k }kjk uhfr fu/kkũ .k ds l eũk ea turk ; k tu i fruf/k dh ijke'kz@Hkkxhkhj dh dkbz i ko/kku gũ \ ; fn gS rks 0; oLFkk dk foj .k bl ik: i ea iLrŋ dj A

Ø- l a	fo"k; @ÑR; dk uke	D; k bl fo"k; ea turk dh Hkkxhinkjh vfuok; Z gS \ %gk@ughtz	turk dh Hkkxhinkjh l fu'pr djus ds fy, dh x; h 0; oLFkk
	'kl;		

uhfr ds dk; kko; u grq

- 2- D; k ykd i kf/kdj .k }kj k uhfr ds dk; kko; u ds l azk ea turk ; k tu ifrfuf/k l @dh
i jke'kz@Hkkxhinkjh dk dkbz i ko/ku gS \ ; fn gS rks 0; oLFkk dk fooj .k bl ik: i ea i Lrq dja

Ø- l a	Fo"k; @ÑR; dk uke	D; k bl fo"k; ea turk dh Hkkxhinkjh vfuok; Z gS \ %gk@ughtz	turk dh Hkkxhinkjh l fu'pr djus ds fy, dh x; h 0; oLFkk
	'kl;		

वेसुय 5½

Ykd i kf/kdkjh ds i kl ; k muds fu; a .k ea mi yC/k nLrkost ka dk i dxk (Categories) ds
vuq kj fooj .k

- 1- ykd i kf/kdj .k ds i kl mi yC/k 'kl dh; nLrkost ka dh tkudkj n us grq fuEu ik: l dk iz kx dj
l kf gh ; g Hk crk; a fd ; g nLrkost dgk mi yC/k jgrs ga tS sfd l po Lrj ij] funskky; Lrj
ij] vl; N i ; k BvU; p dk mi ; kx djus ds LFku ij Lrj dk mYysk dja

Ø- l a	i dxl	nLrkost dk uke , oa i fa ea i fjp;	nLrkost i kr djus ds fy, i fØ; k	/kkjd@fu; a .kk/khu
	fujh{k .k i = , oa vuq kyu vk[; k	jktLo dk; ky; d ysk ka dk dk; ky; l s l Ecfl/kr vuq kyu vk[; k	vko'; drkuq kj i = tkjh djuk	l Ecfl/kr jktLo dk; ky;

वेसुय 6½

- 1- ckM i fj "knk l fefr; ka , oa vU; fudk; ka dk fooj .k
Ni ; k ykd i kf/kdj .k us l e)] ckM i fj "knk l fefr; ka , oa vU; fudk; ka dk l f{kr fooj .k fuEu
ik: i ds vk/kj ij nA
l e) l LFkk dk uke , oa i rka
l e) l LFkk dk i dzkj %ckM i fj "kn l fefr] fudk; ; k vU; %A
l e) l LFkk dh l f{kr i fjp; %LFkki uk o"q mis; @eq; ÑR; %A
l e) l LFkk dh Hkfedk %i jke 'kzk=h@i dzkdkfj .kh@dk; dzkfj .kh@vU; %A
Lo: i , oa orZku l nL; A
eq; vf/kdkjh dk ukeA
eq; dk; ky; , oa vU; 'kk [kkvka ds i rA

cBd dh vkoflka

D; k cBd ea turk Hkx ys l dri g\

D; k turk cBd dk dk; bÜk i klr dj l dri gA vxj gkj rls i fØ; k dk foj.k nA

'kÜ;

YeSuwy 7½

Ykrd l puk vf/kdkfj; ka ds uke] i nuke , oa vU; fof'kf"V; k;

1- Ni; k ykd i kf/kdkjh ea dk; jnr ykd l puk vf/kdkfj; k] l gk; d ykd l puk vf/kdkfj; ka rFk fohkxh; vihyv vFkfjVh ds l czk ea fuEu l puk i Lnr djA

Ykrd i kf/kdj.k dk uke %; g dk; kÿ; e.Myh; Lrj ij fLFkr gS bl l Ecl/k ea dkbZ ckMz i fj"kn l febr , oa vU; fudk; ugha gS

l gk; d ykd l puk vf/kdkjh %

Ø- l a	uke	i nuke	, l - Vh- Mh- dkM	njHkk"K dk; kÿ; vkokl	ODI	b&ey	i rk
	'kÜ;						

ykd l puk vf/kdkjh

Ø- l a	Uke	i nuke	, l - Vh- Mh- dkM	njHkk"K dk; kÿ; vkokl	ODI	b&ey	i rk
	'kÜ;						

fohkkxh; vihyv vFkfjVh %

Ø- l a	Uke	i nuke	, l - Vh- Mh- dkM	njHkk"K dk; kÿ; vkokl	ODI	b&ey	i rk
	'kÜ;						

%ešuy 8½
fu.kz yus dh i fØ; k

- 1- fdl h fo"k; ij fu.kz yus dsfy, ykd i kf/kdj.k ea D; k i fØ; k vi ukbz tkrh gS \ l fpoky; ešuy vks fotful ešuy dsfu; ekj vkfn fu; eka dk mi; lxx fd; k tk l drk gA½
- 2- fdl h fo"kk fo"k; ij fu.kz yus dsfy, fu/kkfjr fu; e vks i fØ; k D; k gS \ vFkok fu.kz yus dsfy, fdl &fdl Lrjka ij fopkj fd; k tkrk gS \
- 3- fy; s x; s fu.kz dks turk rd igpkus dsfy, D; k 0; oLFkk gS \
- 4- foFHkku Lrj ij fdu&fdu vf/kdkfj; ka dh l Lrj fu.kz yus dsfy, iklr dh tkrh gS \
- 5- vñre fu.kz yus dsfy, i kf/kdkfjr vf/kdkjhA
- 6- eq; fo"k; ftl ij ykd i kf/kdj.k }kj fu.kz fy; k tkrk gS ml dk fooj.k fuEu ik: i ea vyx l si Lrj djA

Ø- l a	'ku;
fo"k; ftl ds l cdk ea fu.kz fy; k tkuk gA	'ku;
fn'kk&fun'k %; fn gks rks	'ku;
fu.kz yus dh i fØ; k	'ku;
fu.kz yus ea 'kkfey vf/kdkjh ds i nuke	'ku;
fu.kz yus ea 'kkfey vf/kdkfj; ka dh l i dZ l puk	'ku;
fu.kz ds fo#) dgk vks ds s vihy djA	'ku;

%ešuy 9½
vf/kdkfj; ka vks depkfj; ka dh fun'kdk

- 2- Ni; k tkudkj fuEu ik: i ea tui n okj nA

Ø- l a	uke	i nuke	, l - Vh- Mh- dkM	njHkk"k dk; k; vkokl	QDI	b&ey	irk
1-	Jh vkj- l h yky	vij vk; Ør folk jktLo i fj"kn m- iz ejB e.My i Hkjh vkxjk e.My	'ku;	'ku;	'ku;	'ku;	'ku;
2-	Jh vkj- Mh- izkku	ys[kkdkj	0562	'ku;	3247457	'ku;	'ku;
3-	Jh Mh- oh- R; kxh	ys[kkdkj	0562	'ku;	&	'ku;	'ku;
4	Jh l jsk plnz l DI suk	ys[kkdkj	0562	'ku;	&	'ku;	'ku;

, y- vkb- th 1156
l DVj&8 vkokl
fodkl dknkukh]
vkxjk
2@4] 'kkfUruXj
vkxjk
, Q&6@101]
, e- vkbZ th-
cknyk fl adUnjk
vkxjk

5-	Jh jktsk dękj	ys[kkdkj	0562	'kū;	2881265	'kū;	'kū;	vxjJk ch&51 deykuxj vxjJk Mh&3@1] thj vkbz l h- dEi km.M]
6-	Jh lat; ckcw	ys[kkdkj	0562	'kū;	9411926537	'kū;	'kū;	vxjJk 111 h@vkbz@37] bflnjK uxj dKlykwh Qhj kst kckn jkM]
7-	Jh jktUnz id kn	ys[kkdkj	0562	'kū;	9412331331	'kū;	'kū;	vxjJk 15th@115,] xkfe uxj] teup fct]
8-	Jh jetkuh	ys[kkdkj	0562	'kū;	9411836053	'kū;	'kū;	vxjJk Mh&3@1] th- vkbz l h- dEi km.M]
9-	Jh ,e- ,e- jk;	ys[kkdkj	0562	'kū;	9412591581	'kū;	'kū;	vxjJk 4@67 dVjK jskej rktxat]
10-	Jh jktho dękj i plj h	ys[kkdkj	0562	'kū;	9837292233	'kū;	'kū;	vxjJk 29 i r h{kk , l d y o] n; kyckx]
11	Jh eukst dękj jktiky	ys[kkdkj	0562	'kū;	9837140204	'kū;	'kū;	vxjJk Mh&2@2 rgl hy dEi km.M]
12-	Jh oh- ih- fl g	l gk-ys[kk-	0562	'kū;	9412457378	'kū;	'kū;	vxjJk cjksh vghj]
13	Jh , - ds ; kno	l gk-ys[kk-	0562	'kū;	9412652685	'kū;	'kū;	vxjJk
14	Jh jesk plnz	l gk-ys[kk-	0562	'kū;	&	'kū;	'kū;	f'koi gh] xfeV noj h jkM] vxjJk 56@33] uxyk Qdhj plnj]
15	Jh x; k id kn	l gk-ys[kk-	0562	'kū;	9412171958	'kū;	'kū;	vxjJk 9@52&,] ekrh dVjK] vxjJk
16	Jh eukst dękj oekz	Vdd@ys	0562	'kū;	2265289	'kū;	'kū;	l at; uxj] ubz vkcknh] Vsh cfx; k] vxjJk 2@141] uxyk
17	Jh v'kd dękj	pi jkl h	0562	'kū;	9358104489	'kū;	'kū;	ekgu] 'kkgxat] vxjJk
18	Jh deku fl g	pi jkl h	0562	'kū;	&	'kū;	'kū;	lxyk i j l ksh] ubz vkcknh]
19	Jh xyko fl g	pi jkl h	0562	'kū;	&	'kū;	'kū;	l o y k] vxjJk

20	Jh ekrk i d kn	pi jkl h	0562	'kU;	9837652105	'kU;	'kU;	f'koi gh] xfeV nojh j kM] vxj k 2@28] uxyk ekgu] 'kkgxat] vxj k
21	Jh i d t irki	pi jkl h	0562	'kU;	9411084110	'kU;	'kU;	

%eSuy 10½
i R; d vf/kdkjh vKj dePKjh }kjk i klr ekfl d i kfj Jfed vKj
ml ds fu/kkZ .k dh i) fr

Ø- l a	Ukke	i nuke	Ekfl d i kfj Jfed	lkfj r k f "kd@ i kfj r k f "kd HkUkk	i kfj Jfed ds fu/kkZ .k dh i) fr t k s fu; ekoyh ea nh xbZ gk s
1-	Jh vkj- Mh- i zku	ys kdkj	19791-00	&	'kkl u }kjk l e; & l e; i j fn; s x; s vkn skka ds vuq kj
2-	Jh Mh- oh- R; kxh	ys kdkj	19791-00	&	
3	Jh l j sk plnz l DI S k	ys kdkj	15488-00	&	
4-	Jh j k t s k d e k j	ys kdkj	13246-00	&	
5-	Jh l a t ; c k a w	ys kdkj	12341-00	&	
6-	Jh , e , e- j k ;	ys kdkj	12341-00	&	
7-	Jh , e- ds j k t i k y	ys kdkj	12833-00	&	
8-	Jh j k t l n z i d kn	ys kdkj	13246-00	&	
9-	Jh j e t k u h	ys kdkj	13246-00	&	
10	Jh vkj- ds i p k g h	ys kdkj	13246-00	&	
11-	Jh , - ds ; k n o	l g k- y s k k-	12235-00	&	
12	Jh o h- i h- f l g	l g k- y s k k-	11430-00	&	
13	Jh j e s k p l n z	l g k- y s k k-	11790-00	&	
14	Jh x; k i d kn	l g k- y s k k-	10865-00	&	
15	Jh , e- ds o e k z	V d d @ y s f y i d	8629-00	&	
16	Jh v'k d d e k j	P i j k l h	7572-00	&	
17	Jh x y k c f l g	P i j k l h	7572-00	&	
18	Jh d e k u f l g	P i j k l h	7572-00	&	
19	Jh e k r k i d k n	P i j k l h	7572-00	&	
20	Jh i d t i r k i	P i j k l h	5696-00	&	

	fl g				
--	------	--	--	--	--

Vešuvy 11½
i R; d vfhkdj .k dks vkořVr ctV

¼ Hkh ; kstukvkj 0; ; i Lrkola rFkk /ku forj .k dh l puk½

fuekz k] fodkl] rdudh dh ; Zdjus okys ykd i kf/kdj .k ds fy,

- 1- ykd i kf/kdj .k ds i R; d vfhkdj .k dks vkořVr ctV dh l puk] ftl ea fd l Hkh ; kstukvkj 0; ; i Lrkola rFkk /ku forj .k dh l puk gkj fuEu idkj ea nra

o"z 2004&2005 %

Ø- l -	; kstuk dk uke	dk; Z	dk; Z i kjkk gkus dk fnukd	dk; Z l eki u dh vuøkfur fnukd	i Lrkfor ctV	LohNr ctV	'kkl u }kjk inÜk ¼d' rka ež	dy 0; ;	dk; Z dh xqkoÜkk , oa l eki u djokus ds fy, ftEenkj vf/kdkjh
			"kj;						

vl; ykd i kf/kdj .k ds fy, % 2007&08

Ø- la	en	i Lrkfor ctV	LohNr ctV	'kkl u }kjk inÜk fd' rka ea	dy 0; ;
	02 etnjh 01 oru 03 egxkbZ HkÜkk 06 vl; HkÜks 50 egxkbZ oru 04 ; k=k 0; ; 08 dk; kjy; 0; ; 11 yd'ku l kexh@Okeka dh Ni kbZ		& 6]66]000-00 3]50]000-00 66]000-00 3]33]000-00 50]000-00 3]000-00 2]000-00		

Vešuvy 12½
vuøku@jkt l gk; rk dk; Øeka ds fØ; kko; u dh jhfr

- 1- Ni; k fuEu ik: i ij tkudkj mi yC/k dj; ra

dk; Øe@; kst uk dk ukeA
 dk; Øe@; kst uk ds i Hkkoh jgus dh l e; l hekA
 dk; Øe dk mnas; A
 dk; Øe ds Hkkrd , oaf. kT; d y{; Vfoxr o"lz eA
 yHkkFkz dh i k=rkA
 i qkz fkk, a
 vupku@l gk; rk ds forj. k dh i fØ; kA
 i k=rk fuf'pr djus ds fy, eki n.M
 fn; s tkus okys vupku@l gk; rk dk foj.k Vftl ea vupku dh jkf'k o foj.k gkA
 vupku@l gk; rk ds forj. k dh i fØ; k
 vkonu djus ds fy, dgk@fdl l s l a dz djA
 vkonu 'kYd Vtgk mfpr gkA
 vl; 'kYd Vtgk mfpr gkA
 vkonu i = dk i k: i V fn vkonu l kns dkxt ij gk'k gk rks Ni; k ml dk
 mYyqk djrs gq; g crk; sfd vkonudrk vkonu djrs l e; fdu crka dk o.ku djA
 l yXudka dh l phA
 l yXudka dk i k: i A
 i fØ; k l s l a f/kr l eL; k gkus ij dgk l a dz djA
 mi yC/k /kujkf'k dk foj.k VfoHku Lrjka ij ts sfd ftyk Lrj ij cy Lrj ij bR; kfn
 yHkkFkz ka dh l ph VfuEu i k: i i j½

foHkkx }kj i nÜk Øekd	yHkkFkz dk uke	vupku dh jkf'k	ofYn; r i k=rk dk vk/kj	fuokl			
				Ftyk	'kgj	ekgYyk xkD	edku ua
		'kY;					

Vesuy 13½

fj; k; rj vukki = vkok i kf/kdkj ka ds i kf/rdrk/ka ds l a/k ea foj.k

1- Ni; k fuEu i k: i i j tkudjih mi yC/k dj; q

dk; Øe dk ukeA
 i dkj Vj; k; rj vukki = vkok i kf/kdkj ea l s, d puz
 y{; Vfoxr o"lz eA
 i k=rkA
 i k=rk dk vk/kjA
 i dk fkk, A
 i klr djus dh i fØ; kA
 fj; k; rj vukki = vkok i kf/kdkj fn; s tkus ds fy, fu/kkZj r l e; l hekA
 vkonu 'kYdA

vkonu i= dk ik: iA
 l ayXudka dh l phA
 l ayXudka dk ik: iA
 i kflrdrk/va dh l ph ¼fuEu ik: i ij¼A

foHkx }kjk inÜk Øekd	i kflrdrk dk uke	o8krk ftl fnukd rd gš	ofYn; r	fuokl			
				ftyk	'kgj	ekgYyk xkø	edku ua
		'kø;					

fj; k; r dsfy, fuEu tkudkjH Hk mi yC/k dj; ¼
 fn; s tkus okys ykHk dk foj.k
 ykHk ds forj.k dh i fØ; kA

¼ešuy 14½
 ÑR; ka ds fuoøgu dsfy, LFkfi r ekud@fu; e

- 1- ykd i kf/kdj.k }kjk vi us foHklu fØ; kdyki ka@dk; Øeka ds l Ei knu grrq iz lxx fd; s tkus ekud@fu; eka dk dk; Øe okj foj.k mi yC/k dj; A
 foÜkh; gLr i fLrdk, @'kkl uknsk@i fj'knknsk

¼ešuy 15½
 byDVmud : i eami yC/k l ¼puk; a

- 1- foHkx }kjk foHklu dk; Øeka l s l a f/kr tkudkjH i Lrrq dja tksfd byDVmud Okjev eakA
 'kø;

- ¼ešuy 16½
- l ¼puk i ktr djus dsfy, ukxfjdka dks mi yC/k l fo/kkvka dk foj.k
- 1- l ¼pukvka dks turk rd i gpkus dsfy, foHkx@l xBu }kjk dh xbZ 0; oLFk dk foj.k ts ¼
 i fLrdky; A
 ukVd@u@dMA
 v [kckjka ds }kjkA
 i n'kLhA
 l ¼puk i VyA
 vfhky[ka dk fujh{k. kA
 nLrkost ka dh i fr i ktr djus dh 0; oLFkA
 mi yC/k foHkxh; ešuyA

ykd i kf/kdj.k dh cbckb/A
vU; i d kj i d kj ds l kFku

1/2 euy 17 1/2
vU; mi; kxh tkudkfj; k

- 1- ykd i kf/kdj.k l s tuekul }kjk l kekl; r% i nS tkus okys i zu o muds mUkj
- 2- l puk i ktr djus ds l eak ea
vkonu i = 1/4 Fkk l nHkZ ds fy, , d Hkjs gq vkonu&i = dh i fr 1/2
'kq'd
l puk vkonu i = ij fdl rjg l sekxh tk; p d n fvll A
l puk u nus o vihy djus ds l eak ea ukxfjd ds vf/kdkj o vihy dh i fØ; kA
- 3- ykd i kf/kdj.k }kjk turk dks fn; s tkus okys i f'k{k.k ds l eak ea

'kq;

i f'k{k.k dk; Øe dk uke o foofj.k
i f'k{k.k dk; Øe@; kstuk ds i Hkkoh jgus dh l e; l hekA
i f'k{k.k dk; Øe dk mnns; A
i f'k{k.k dk; Øe ds Hkkf'rd , oa okf.kfT; d y{; 1/4 foxr o"lz ek
ykhkHkZ dh i k=rk
i nka \$kk, a 1/4; fn dkbZ gkZ
vupku@l gk; rk 1/4; fn dkbZ gkZ
i k=rk fuf'pr djus ds fy, ekun.M
fn; s tkus okys vupku@l gk; rk dk foofj.k 1/4 t l ea vupku dh jk'k dk foofj.k gkZ
vupku@l gk; rk ds forj.k dh i fØ; k
vkonu djus ds fy, dgk@fd l l s l i dZ dja
vkonu 'kq'd 1/4 tgk mfor gkZ
vU; 'kq'd 1/4 tgk mfor gkZ
vkonu i = dk i k; i 1/4; fn vkonu l kns dxxt ij gkrk gis rls Ñi; k ml dk mYys[k djrs
gq ; g crk; sfd vkonudUkZ vkonu djrs l e; fdu ckrk dk o.ku djZ
l yXudka dh l ph
l yXudka dk i k; i
vkonu djus dh i fØ; k
p; u i fØ; k
i f'k{k.k dk; Øe dh l e; l kfj.kh 1/4; fn gk rkkZ
i f'k{k.k ds l e; ds ckjs ea vkonu dks l f'pr djus dk rjhdk
i f'k{k.k dk; Øe ds ckjs ea turk dks tkx#d djus ds fy, ykd i kf/kdj.k }kjk fd; s tkus
okys dk; l
fofHkUu Lrjka ij tS sfd ftyk Lrj ij j Cykkl Lrj bR; kfn ij i f'k{k.k dk; Øe ds
ykhkHkZ ka dh l ph rFkk vU; foofj.k

- 4- ykd i kf/kdj.k }kjk fn; s tkus okys i ek.k&i = vuki flk i = vkn ds l eak ea tks fd euy&13 ea
uk l fefyr gkA
i ek.k&i =] vuki flk i ek.k&i = vkn dk uke o foofj.k

iæk.k&i=] vuki fÜk iæk.k&i= vkfn i klr djus grqik=rk
vupku@l gk; rk i klr djus dh i fØ; k
vkonu djus ds fy, dgk@fdl l s l ä dZ dja
vkonu 'kYd ¼tgk mfpr gkz
vU; 'kYd ¼tgk mfpr gkz
vkonu i= dk ik: i ¼ fn vkonu l kns dxxt ij gkrk gls rls Ñi; k ml dk mYys[k djrs
gq ; g crk; sfd vkonudÜkkZ vkonu djrs l e; fdu ckrta dk o.ku djz
l ayXudka dh l ph
l ayXudka dk ik: i
vkonu djus dh i fØ; k
vkonu djus ds ckn ykd i kf/kdj.k ea gkus okyh i fØ; k ¼ gk; ij ml i fØ; k dk fooj.k ns
tks vkond }kjk l kjh i kFkfedrk, ijijh djus ds i 'pkr-ykd i kf/kdj.k }kjk dh tkrh gkz
vkonu dh l kjh i kFkfedrk, a l gh rjg l s ijh djus ds i 'pkr-iæk.k&i=] vuki fÜk
iæk.k&i= vkfn tkjh djus ds fy, fu/kkZj r l e; vof/k
iæk.k&i= ds i Hkkoh jgus dh l e; l hek ¼ fn gks rkz

- 5- ykd i kf/kdj.k ea gkus okys i ath; u ds l aak ea
i ath; u dk mís;
vkond dh ik=rk
i mlä §kk, a ¼ fn gks rkz
vkonu djus ds fy, dgk@fdl l s l ä dZ dja
vkonu 'kYd ¼tgk mfpr gkz
vU; 'kYd ¼tgk mfpr gkz
vkonu i= dk ik: i ¼ fn vkonu l kns dxxt ij gkrk gls rls Ñi; k ml dk mYys[k djrs
gq ; g crk; sfd vkonudÜkkZ vkonu djrs l e; fdu ckrta dk o.ku djz
l ayXudka dh l ph
l ayXudka dk ik: i
vkonu djus dh i fØ; k
vkonu djus ds ckn ykd i kf/kdj.k ea gkus okyh i fØ; k ¼ gk; ij ml i fØ; k dk fooj.k ns
tks vkond }kjk l kjh i kFkfedrk, ijijh djus ds i 'pkr-ykd i kf/kdj.k }kjk dh tkrh gkz
i Hkkoh jgus dh l e; l hek ¼ fn gks rkz
uohudj.k dh i fØ; k ¼ fn gks rkz
- 6- ykd i kf/kdj.k (Municipal Corporation, Trade Tax, Entertainment Tax) vkfn }kjk VDI yus ds
l aak ea
VDI dk uke o fooj.k
VDI yus dk mís;
VDI fu/kkZj.k djus ds fy, eki n.M o i fØ; k
cMv (Major) fMQKYVI Z dh l ph
- 7- ykd i kf/kdj.k }kjk ukxfj dka dks nh tkus okys fctyh@i kuh ds duD'ku dks vLFkkbz@LFkkbz: i l s
foPNnuj vkfn ds l aak ea ¼ g l upuk LFkkui; fudk; tS s uxj i kfydk@uxj i fj "kn@UPCL
}kjk nh tk l dri gA½
vkond dh ik=rk
i mlä §kk, a ¼ fn gks rkz
vkonu djus ds fy, dgk@fdl l s l ä dZ dja

vkonu 'k'd ¼tgk mfr gkz

vU; 'k'd ¼tgk mfr gkz

vkonu i= dk ik: i ¼ fn vkonu l kns dxxt ij gkrk gls rls Ni; k ml dk mYyqk djrs
gq ; g crk; sfd vkonudÜkkZ vkonu djrs l e; fdu crkka dk o.ku djz

l yXudka dh l ph

l yXudka dk ik: i

vkonu djus dh i fØ; k

vkonu djus ds ckn ykd i kf/kdj.k ea gkus okyh i fØ; k ¼ gk; ij ml i fØ; k dk fooj.k ns
tk vkonud }kjk l kjh i kFkfedrk; ijijh djus ds i 'pkr-ykd i kf/kdj.k }kjk dh tkh gkz

fcy ea iz lx fd; s x; s 'kCnka dk fooj.k

fcy rFkk vU; l okvka ds l cark ea l eL; k gkus dh fLFkr ea l i dz l puk

V\$JQ rFkk vU; ns

8- ykd i kf/kdj.k }kjk ukxfjdka dks nh tkus okyh vU; l okvka dk fooj.kA

vij vk; Ør ¼oÜkz
jktLo ifj"kn] m- iz
vkxjk e.My] vkxjk